

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság
5.Bf.140/2013/16. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a 2013. év szeptember hó 4. és szeptember hó 11. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta az alábbi

Í T É L E T E T:

Az adócsalás büntette és más bűncselekmények miatt I.r.vádltott és társai ellen folyamatban lévő büntető ügyben a Fővárosi Törvényszék 30.B.1091/2011/84. számú ítéletét az I.r., a II.r., a III.r. és a IV.r. vádlottak vonatkozásában **megváltoztatja.**

Az I.r. vádlott cselekményét 1 rb. folytatólagosan elkövetett költségvetési csalás büntettének (Btk 396.§ (1) bekezdés a./pont, (4) bekezdés a./ pont), míg a II.r. a III.r. és a IV.r. vádlottak cselekményét egységesen 1 rb bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett költségvetési csalás büntettének (Btk. 396.§ (1) bekezdés a./ pont, (4) bekezdés a./ pont) minősíti.

A vádlottak terhére megállapított közbizalom elleni bűncselekménynek a megnevezése hamis magánokirat felhasználása vétsége, a jogszabályi felhívása a Btk. 345.§, míg az I.r. és a IV. r vádlott tekintetében a gazdálkodás rendjét sértő bűncselekmény minősítésének megjelölése a Btk. 403.§ (1) bekezdés b./ pontja.

Az I.r. vádlottal szemben a halmazati büntetésként kiszabott börtönbüntetés tartamát 3 (három) évre enyhíti. A pénzbüntetésnél mellőzi a mellékbüntetésre utalást, annak mértékét 50 (ötven) napi tétel, napi tételenként 4000 (négyezer) Ft-ban, összesen 200.000 (kettőszázezer) Ft-ban állapítja meg azzal, hogy a pénzbüntetést meg nem fizetése esetén szabadságvesztésre kell átváltoztatni.

A feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontja a büntetés kétharmad részének kitöltését követő nap.

A II. vádlottal szemben a halmazati büntetésként kiszabott börtönbüntetés tartamát 1 (egy) év 6 (hat) hónapra enyhíti.

A pénzbüntetés kiszabását a mellékbüntetésre utalással együtt mellőzi.

A próbaidő tartamát 2 (kettő) évre mérsékli.

A III.r. vádlottal szemben a halmazati büntetésként kiszabott börtönbüntetés tartamát 3 (három) évre enyhíti.

A pénzbüntetésnél mellőzi a mellékbüntetésre utalást annak mértékét 40 (negyven) napi tétel, napi tételenként 5000 (ötezer) Ft, összesen 200.000 (kettőszázezer) Ft-ban állapítja meg azzal, hogy a pénzbüntetést meg nem fizetése esetén szabadságvesztésre kell átváltoztatni.

A feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontja a büntetés kétharmad részének kitöltését követő nap.

A IV.r. vádlottal szemben a halmazati büntetesként kiszabott börtönbüntetés tartamát 2 (kettő) év 6 (hat) hónapra enyhíti.

A pénzbüntetés kiszabását a mellékbüntetésre utalással együtt mellőzi.

A feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontja a büntetés kétharmad részének kitöltését követő nap.

A III.r. vádlott által házi őrizetben töltött idő befejező időpontját 2010. január 27. napjára pontosítja.

A zár alá vételt elrendelő határozat jogerőre emelkedésének időpontja a Fővárosi Bíróság 30.Bnf.2376/2009/2. számú határozatával 2009. október hó 13. napja, a zár alá vételt 317.656.738 (háromszáztizenhétmillió-hatszázötvenhatezer-hétszázharmincnyolc) Ft erejéig tartja fenn. A zár alá vételt fel kell oldani, ha a magánfél hatvan napon belül nem igazolja, hogy igényét érvényesítette.

A II.r. vádlottat terhelő első fokú bűnügyi költség összege helyesen 141.340 (egyszáznegyvenegyezer-háromszáznegyven) Ft.

Egyebekben az elsőfokú ítéletet valamennyi vádlott vonatkozásában helybenhagyja.

A másodfokú eljárás során felmerült összesen 73.500 (hetvenháromezer-ötszáz) Ft bűnügyi költséget az állam viseli.

INDOKOLÁS:

A Fővárosi Törvényszék az I. r. vádlott bűnösségét folytatólagosan elkövetett adócsalás bűntettében (Btk. 310. § (1) bekezdés és (4) bekezdés) és folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétségében (Btk. 276. §) állapította meg. Ezért őt halmazati büntetésül 3 év 10 hónap börtönbüntetésre, 200.000 forint pénzmellékbüntetésre, 317.656.738 forint vagyonekobzásra és 4 év közügyektől eltiltásra ítélte. Ugyanakkor az I. r. vádlottat az ellene a Btk. 289. § (1) bekezdés b./ pontjába ütköző számvitel rendjének megsértése vétségének vádját alól felmentette.

A II. r. vádlott bűnösségét bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett adócsalás bűntettében (Btk. 310. § (1) bekezdés és (4) bekezdés) és bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétségében (Btk. 276. §) állapította meg. Ezért őt halmazati büntetésül 2 év, végrehajtásában 5 év próbaidőre felfüggesztett börtönbüntetésre és 100.000 forint pénzmellékbüntetésre ítélte.

A III. r. vádlottat bűnösnek mondta ki bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett adócsalás bűntettében (Btk. 310. § (1) bekezdés és (4) bekezdés) és bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétségében (Btk. 276. §). Ezért őt halmazati büntetésül 3 év 10 hónap börtönbüntetésre, 500.000 forint pénzmellékbüntetésre és 4 év közügyektől eltiltásra ítélte.

A IV. r. vádlott bűnösségét bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett adócsalás bűntettében (Btk. 310. § (1) bekezdés és (4) bekezdés), bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétségében (Btk. 276. §) és számvitel rendjének megsértése bűntettében (Btk. 289. § (1) bekezdés b./ pont, (4) bekezdés b./ pont) állapította meg. Ezért őt halmazati büntetésül 3 év börtönbüntetésre, 100.000 forint pénzmellékbüntetésre és 3 év közügyektől eltiltásra ítélte.

Az elsőfokú bíróság az eljárás során elrendelt zár alá vételt továbbra is fenntartotta. Rendelkezett a járulékos kérdésekre vonatkozóan is.

Az elsőfokú ítélet ellen az I. r. vádlott és védője, a II. r. vádlott és védője, valamint a IV. r. vádlott és védője enyhítésért, míg a III. r. vádlott enyhítésért, védője pedig felmentésért jelentett be fellebbezést.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.253/2013/1. számú átiratában a vádlotti és védői fellebbezések alaptalanságát hangsúlyozta, és valamennyi vádlott vonatkozásában az elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozta.

A másodfokú nyilvános ülésen az I. r. vádlott védője a fellebbezését módosított tartalommal, az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezése végett tartotta fenn. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a feltárt bizonyítékokat nem mérlegelte teljes körűen és nem adta meggyőző indokát a bizonyítási indítványok elutasításának sem. Hangsúlyozta, hogy a könyvszakértői vélemények aggályosak, hiszen hiányos adatokon alapulnak, így az sem zárható ki, hogy valamennyi adat, számla birtokában az ítéletben megállapított adóhiány összege jelentősen csökkenne, ennek következtében pedig a vádlottak terhére rótt cselekmény minősítése is lényegesen enyhébb lenne. A védő utalt arra is, hogy a titkos információgyűjtés során készült hanganyag felhasználása sem volt szabályos, mivel álláspontja szerint sérült a célhoz kötöttség elve, és a feljelentés megtételére sem került sor haladéktalanul.

A védő másodlagosan a kiszabott büntetés jelentős enyhítését indítványozta az I. r. vádlottnak a kár megtérítésére, annak részletekben történő megfizetésére vonatkozó nyilatkozatára is figyelemmel.

Az I. r. vádlott a másodfokú bírósághoz írásban is becsatolt felszólalásában ugyancsak az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését, illetve másodlagosan a kiszabott büntetés jelentős enyhítését kérte. Vitatta a szakértői vélemények alapján a bíróság által megállapított Áfa-hiány összegét, ezzel összefüggésben pedig a hiányzó számlák felkutatásának elmaradását is. Hangsúlyozta, hogy cége valós gazdasági tevékenységet folytatott, valamennyi vonatkozó szabály betartása mellett. Ennek ellenére vállalta a terhére megállapított kár részletekben történő megtérítését azzal a feltétellel, hogy ennek nyilvánvalóan a most beinduló vállalkozásának tovább folytatása biztosíthatja csak a feltételét. Ennek figyelembe vételével kérte tehát az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését, másodlagosan pedig a vele szemben kiszabott büntetés enyhítését.

A nyilvános ülésen a II. r. vádlott védője a bejelentett fellebbezését módosított tartalommal, elsődlegesen felmentésért, másodlagosan pedig enyhítésért tartotta fenn, indítványozva a II. r. vádlottat terhelő bűnügyi költség összegének méltányosságból történő mérséklését.

Álláspontja szerint a bizonyítási eljárás nem tárt fel olyan tényeket, amelyek alapján kétséget kizáróan megállapítható lenne a II. r. vádlott cselekményekben való részvétele, illetve az, hogy a bűncselekmények elkövetéséről tudomással bírt. Ellenkezőleg, a rendelkezésre álló bizonyítékok azt igazolják, hogy a II. r. vádlott egyenesen számon kérte az I. r. és a III. r. vádlottól az általa gyanúsítottnak ítélt eseményeket és azokban éppen ezért nem is vett részt. Ezért a védő érvelése szerint kizárólag a II. r. vádlott felmentésének van helye.

A II. r. vádlott a felszólalásában ártatlanságát hangsúlyozta. Állítása szerint véletlenül került az egész ügyletbe, kizárólag csak azért, mert az I.r.vádlotték nem volt megfelelő cége, így ő a kérésüknek eleget téve, jóhiszeműen nyújtott segítséget a számukra, azonban a bűncselekményekről semmilyen tudomással nem bírt.

A II.r.vádlott a személyi körülményeivel kapcsolatban előadta, hogy cukorbetegséggel, magas vérnyomással és szívritmus zavarral rendszeres orvosi kezelés alatt áll.

A III. r. vádlott védője a bejelentett fellebbezését változatlanul fenntartva az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését indítványozta. Elsődlegesen a megállapított adóhiány összegét kifogásolta leszögezve, hogy a hiányzó bizonylatokra tekintettel a bíróság által megállapított összeg nem valóságos, emellett az elsőfokú bíróság az összeg megállapításakor azt sem vette figyelembe, hogy a II. r. vádlott ténylegesen vásárolt gabonát, emellett a IV. r. vádlott is kötött üzletet valóságos gazdasági társaságokkal.

A védő kifogásolta a titkos információgyűjtés anyagának felhasználását is, mivel a lehallgatás álláspontja szerint csak 2x90, azaz 180 napra lehet engedélyezni, így az

ezen időponton túlnyúló lehallgatási anyag felhasználására már szabályosan nem is kerülhetett volna sor. Ugyancsak ennek a határidőnek a figyelembe vétele mellett az is megállapítható, hogy a feljelentés tekintetében a törvényben előírt „haladéktalanság” sem teljesült.

A III. r. vádlott fellebbezését írásban is részletesen megindokolta. Ebben támadta a szakértői vélemény megállapításait, többek között azért, mert a szakvélemény nem vette figyelembe, hogy a II.r.vádlott más - ehhez az ügghöz egyáltalán nem köthető - szállításokat is végzett, ebből pedig megállapítható, hogy 837.952.096 forint értékű gabonát nem az I.r.vádlott értékesített a Kft1. részére.

Álláspontja szerint a lefolytatott bizonyítási eljárás során egyértelműen kiderült mindenki számára, hogy ő nem volt értékesítő és nem is állt kapcsolatban ilyen minőségben a cégekkel.

Támadta az informatikai szakvélemény megállapításait, elsődlegesen azért, mert a szakértő semmit nem rögzített a szakvéleményében arra vonatkozóan, hogy a számlák másolás útján kerültek vagy kerülhettek-e a számítógépére.

Kifogásolta, hogy a bíróság a nyomozati eljárás során készült könyvszakértői véleményt fogadta el annak ellenére, hogy ő és a védője is már a nyomozati eljárás során több ponton támadta azt, ám a kérdéseik megválaszolására és a szakvéleménnyel kapcsolatos kétségek eloszlatására a szakértő halála miatt nem került sor. Észrevételezte, hogy sem ő, sem védője többszöri indítvány ellenére sem ismerhette meg a teljes lehallgatási anyagot, amit pedig a rendelkezésükre bocsátottak, abból egyáltalán nem derül ki, hogy a beszélgetés során melyik gazdasági társaság részére kiállított, illetve jövőben kiállítandó okiratról vagy számláról van szó, és az sem, hogy ezek az okiratok elkészültek-e egyáltalán vagy sem. Ugyanez vonatkozik álláspontja szerint a lehallgatási anyagból kiolvasható „tervbe vett” ügyletekre is, hiszen azok jelentős része létre sem jött, vagy ha mégis, akkor nem az előre megbeszélte formában.

Ezen kívül a III. r. vádlott utalt még az I. r., a II. r. és a IV. r. vádlott vallomásaiban fellelhető, nyilvánvaló ellentmondásokra, melyek feloldása a bíróság részéről elmaradt, csakúgy, mint annak bizonyítása, hogy ő, illetve a IV.r. vádlott tudott az I.r.vádlott által kiállított számlákban szereplő összegek nagyságáról.

A III. r. vádlott személyi körülményeire vonatkozóan felszólalásában előadta, hogy egészsége megromlott, 2013. év januárja óta izomsorvadással kezelik.

A IV. r. vádlott védője a bejelentett fellebbezését módosított tartalommal, az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezése végett, másodlagosan pedig enyhítésért tartotta fenn. Kifogásolta, hogy a 2012. októberi tárgyaláson a III. r. és a IV. r. vádlottak védelmét a közöttük fennálló nyilvánvaló érdekellentét ellenére ugyanaz a védő látta el, amely álláspontja szerint megalapozza az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését.

Másodlagosan a IV. r. vádlott eljárás során tanúsított töretlen beismerésére és az ügyletekben betöltött szerepére is tekintettel a vele szemben kiszabott büntetés

jelentős enyhítését kérte. Álláspontja szerint jelentőséggel bír, hogy a IV.r.vádlott a vádlott-társai lényegében felhasználták a cselekmények során, hiszen a Bt.-t valójában a III.r.vádlott, illetve tanú1 irányította. A védő által előadott érvelés szerint a IV. r. vádlott nyomozást mindvégig segítő tevékenységére tekintettel lényegesen alacsonyabb mértékű főbüntetés kiszabása és a pénzmellékbüntetés mellőzése indokolt.

A IV. r. vádlott a felszólalásában ugyancsak a büntetés jelentős enyhítését kérte.

A vádlottak és védők fellebbezése folytán a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 348.§ /1/ bekezdése alapján az azt megelőző eljárással együtt teljes egészében felülbírált.

Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az eljárási szabályokat betartotta.

A bírói engedélyhez kötött titkos információgyűjtés eredményének felhasználására vonatkozóan megállapította, hogy arra törvényesen került sor.

Nem osztotta a védelem azon álláspontját, hogy a lehallgatási anyag bizonyítékként azért nem használható fel, mert 180 napon túl is folytatódott a lehallgatás, és ezért nem valósult meg a haladéktalanság sem a feljelentés tekintetében.

Megállapította, hogy a titkos információ gyűjtés engedélyezésére a 2004. évi XIX. törvény 31-32.§-ai alapján került sor. A 32.§ /5/ bekezdésében foglalt rendelkezés alapján azonban az engedélyezés a (2) bekezdés szerinti kérelemre 90 nappal ismételtlen meghosszabbítható. A törvény szövegéből azonban nem következik - szemben például a titkos adatszerzésre vonatkozó szabályozással, amely kifejezetten kimondja, hogy hosszabbításra csak egy esetben kerülhet sor (Be. 203.§ (5) bekezdés) -, hogy a lehallgatás maximális időtartama 180 nap lehet, következésképp a határidő többszöri meghosszabbítására is van lehetőség.

A feljelentés időpontját vizsgálva megállapította az ítélet tábla, hogy a bírói engedélyhez kötött titkos információgyűjtés végső időpontja az elsőfokú ítélet 41. oldal 3. bekezdésében írtak szerint 2009. május 19-e volt, így ehhez képest a feljelentés haladéktalanul megtörtént.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint annak nincs jelentősége, hogy a lehallgatással összefüggésben keletkezett ügyészi indítvány már bírósági szakban került csatolásra, mert az ügyészség a vádiratában bizonyítékként megjelölte a lehallgatási anyagot és indítványozta is annak felhasználását, így a tisztességes eljárás elve nem sérült.

A IV. r. vádlott védőjének azon kifogása, hogy az egyik tárgyaláson a III.r. és a IV.r. vádlott védelmében ugyanaz a védő járt el a közöttük fennálló érdekellentét ellenére, azért nem bír jelentőséggel, mert az első fokú bíróság 2012. november 19-én a Be. 554/L.§ (2) bekezdése alapján az addig lefolytatott bizonyítási eljárást

megismételte és ezen a tárgyaláson valamint a 2013. január 21. napján megtartott tárgyaláson is mindkét vádlottat a saját meghatalmazott védője képviselte.

A IV. r. vádlott védőjének további eljárásjogi kifogása, amely szerint az igazságügyi könyvszakértő véleménye azért nem használható fel, mert elhalálozása miatt a védelemnek és a vádlottaknak sem volt módjuk a szakvéleménnyel kapcsolatos aggályaikat tisztázni, nem foghat helyt. A szakértői vélemény okirati bizonyítéknak tekintendő és így bizonyítékként felhasználható, de emellett az is megállapítható, hogy a szakvélemény az utóbb készült szakértői vélemény ténybeli alapjával megegyezik, a két szakvélemény között csak számszaki eltérés állapítható meg, az első fokú bíróság pedig, a vádlottakra kedvezőbb számítást tartalmazó szakvéleményt fogadta el a tényállás megállapításakor.

Az is rögzíthető, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítási indítványok elutasítását a Be. 260.§ /1/ bekezdés és a Be. 258.§ /3/ bekezdés f./ pontja alapján kellően megindokolta, mely indokokkal a másodfokú bíróság is egyetértett (elsőfokú ítélet 49. oldal utolsó és 50. oldal első bekezdés).

Ezen túlmenően pedig az is rögzíthető, hogy az előterjesztett további kétoldalú bizonyítási indítványoknak az elsőfokú bíróság maradéktalanul helyt adott.

Összességében megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság a vád tárgyává tett bűncselekmények elbírálása szempontjából szükséges bizonyítást lefolytatta, a bizonyítékokat egyenként és összességében is értékelte, mérlegelte, tényből tényre is a logika szabályainak megfelelően, helyesen következtetett.

Az elsőfokú bíróság által megállapított történeti tényállás túlnyomórészt megalapozott, mentes a Be. 351.§ /2/ bekezdésében foglalt hibáktól, hiányosságoktól és a vádlottak tagadásával szemben álló részében is a bizonyítékok okszerű mérlegelésén alapult. Így irányadó volt a másodfokú eljárásban is.

A tényállás a személyi körülményeket illetően - a vádlottak nyilvános ülésen tett nyilatkozatai és az erkölcsi bizonyítvány adatai alapján - az alábbiakban szorult kiegészítésre:

Az elsőfokú ítélet 6. oldal 7. bekezdését azzal egészíti ki, hogy a II.r. vádlott cukorbeteg, magas vérnyomás és szívritmuszavar megbetegedésben szenved.

Az elsőfokú ítélet 6. oldal 8. bekezdését azzal egészíti ki, hogy a III.r. vádlott izomsorvadás megbetegedés miatt folyamatos orvosi kezelés alatt áll, felesége jövedelme 75.000 Ft.

A 7. oldal 1. bekezdését azzal pontosítja, hogy a Szigetvári Városi Bíróság ítélete 2007. március 16-án emelkedett jogerőre.

A III.r. vádlott ellen a Szigetszentmiklósi Rendőrkapitányságon lopás büntette, a Miskolci Rendőrkapitányságon pedig csalás büntette miatt folyik nyomozás.

Az elsőfokú ítélet 7. oldal 2. bekezdését azzal egészíti ki, hogy a IV. vádlott a Kft2 alkalmazásában karbantartóként 60.000 Ft jövedelemmel rendelkezik.

A 7. oldal 4. bekezdésében feltüntetett adatok helyett az alábbiakat rögzíti: a IV.r. vádlottat a Pécsi Járásbíróság a 2013. február hó 6. napján jogerőre emelkedett 13.B.664/2011. számú ítéletével a 2007. április 26-án elkövetett adócsalás büntette és magánokirat hamisítás vétsége miatt 1 év 2 hónapi, végrehajtásában 2 évi próbaidőre felfüggesztett börtönbüntetésre ítélte (erkölcsi bizonyítvány).

Az elsőfokú bíróság az indokolási kötelezettségének eleget tett és a bizonyítékok értékelése során számot adott arról, hogy mely bizonyítékokat milyen körben és miért fogadott el, melyeket miért vetett el. A mérlegelési jogkörében kifejtett érvelésével (ítélet 45-50. oldal) a másodfokú bíróság is maradéktalanul egyetértett.

Részletesen elemezte a vádlottak - önmagukkal is ellenmondásos - vallomását és nyilatkozataikat csak abban a körben fogadta el, amelyet az eljárás egyéb adatai is megerősítettek.

A szakértői véleményeket ért vádlotti és védői támadásokkal szemben hangsúlyozza az ítélőtábla azt a tényt, hogy a bizonylatok hiányosak voltak már az első szakértői vélemény elkészítésének időpontjában is és ez a hiány a szakértő1 által írt szakvélemény elkészítésének időpontjára jelentősen növekedett. Ugyanakkor mindkét szakértőnek rendelkezésére állt a gazdasági társaságok ÁFA analitikája, amely alapján a hiányos bizonylatokból is érdemi és helyt álló megállapításokat tudtak tenni.

A kétségtelenül fennálló számszaki eltérések pedig nem olyan nagyságrendűek, amelyek megkérdőjeleznék a szakvélemények alapvető megállapításainak helyt állóságát, annál is inkább, mert ezek az eltérések a bizonylatok hiányával hozhatók összefüggésbe.

Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a Bt. gazdasági tevékenységet tényleges nem folytatott.

Törvényesen alapozta ezt a megállapítását arra a tényre, hogy a Bt. 2007 év óta adóbevallást nem nyújtott be, a társaságot a székhelyén az APEH képviselői nem találták, az ügyvezetőt nem érték el. A fellelhető értékesítési számlák vizsgálata is ezt a megállapítást erősítette. A számlákon ugyanis készpénzes fizetési módot tüntettek fel, emellett bevételi pénztárbizonylatokat is kiállítottak, ugyanakkor a házipénztár egyenlege folyamatosan negatív volt, ami a tényleges készpénzforgalmat kizárta. Ugyancsak a tényleges működés hiányára lehet következtetni a számlák tartalmi hiányosságából is, hiszen az azokon feltüntetett nettó összegek és az ÁFA összegek az esetek többségében eltértek a számla végösszegétől, ugyanakkor helyesbítő számla kiállítására egyetlen esetben sem került sor (kiegészítő szakvélemény 7. oldal).

Emellett az is megállapítható, hogy az áruk adásvételéről sem szállítólevelek, sem egyéb dokumentumok nem voltak fellelhetők és a III.r. és a IV.r. vádlott sem

nevezett meg konkrétan egyetlen olyan céget sem, amelyektől gabonát vásároltak volna fel.

A fenti bizonyítékok és az APEH vizsgálati anyaga alapján egyértelműen megállapítható, hogy a Bt. könyvelést egyáltalán nem folytatott.

A könyvelés vezetését és a gabonának más forrásból történő tényleges beszerzését cáfolja az a tény is, hogy a beszerzési számlák lekönyvelése - a mellett, hogy a számviteli törvény szerint kötelező volt - lehetőséget nyújtott volna arra is, hogy költségként számolják el azt az APEH felé, amely egyértelmű érdeke lett volna az érintett cégeknek.

A fenti tényeket és következtetéseket erősítette a IV. r. vádlottnak - az elsőfokú bíróság által mérlegelési jogkörében elfogadott - beismerő vallomása is, mely szerint a számlák gyártását 2008. februárjában kezdte el, azokat otthon készítette, annak ellenére, hogy a Bt. a valóságban soha nem vásárolt semmilyen gabonát, így ilyet soha nem is értékesített (2009. május 12.-ei gyanúsítottai vallomás).

Helytállóan állapította meg tehát az elsőfokú bíróság, hogy a Bt. által kibocsátott valamennyi számla fiktív volt, melyeket a Kft2. fogadott be azért, hogy az általa a Kft1. felé értékesített gabona eredetét legalizálja.

Az elsőfokú bíróság azt is helyesen rögzítette, hogy a Kft1. ugyanarról a telephelyről, ugyanakkora mennyiséget vásárolt a kft3-tól és számlázott tovább, mint amit a Kft4. megvásárolt a gabona eladójától.

Így a szakértő által felvázolt értékesítési láncolatot a feltárt egyéb bizonyítékok is maradéktalanul alátámasztották.

Itt tér ki a másodfokú bíróság a védelem által a számlák tekintetében előterjesztett kifogásra, amely az Ítélet táblája szerint a fenti megállapításokat érdemben nem cáfolja éppen az első fokú ítélet 49. oldal utolsó bekezdésében kifejtettek szerint. Alátámasztja továbbá ezt a következtetést a vádlottak részéről a számlákra történő hivatkozás időpontja is (tárgyalási szak).

Törvényesen járt el az elsőfokú bíróság, amikor a tényállás alapjául a IV. r. vádlott - az I. r. és a III. r. vádlottat is terhelő - nyomozati és a 2011. november 15.-ei tárgyaláson változatlanul fenntartott vallomásait fogadta el, miután ezeket az eljárás egyéb adatai is alátámasztották.

Mindezekből megállapítható, hogy az I. r., a II. r., a III. r. és a IV. r. vádlottak szoros kapcsolatban álltak egymással a gabonaértékesítés során.

A másodfokú bíróság utal az elsőfokú ítélet 42. oldalán írtakon túl a bírói engedélyhez kötött titkos információgyűjtés során keletkezett lehallgatási anyagból a 2008.május 17-e és június 21-e közötti beszélgetésekre, amelyekből egyértelműen megállapítható, hogy az I.r., a III.r. és a IV.r.vádlott, úgy határozta meg a termelőktől felvásárolt gabona eladási árát a Kft1. felé, hogy a II.r. vádlott

segítségével ÁFA mentesen felvásárolt gabona nettó árához hozzászámították az ÁFA összegét és a saját hasznukat is.

Az is kétséget kizáróan megállapítható, hogy minderről és az illegális értékesítési láncolatról is tudomással bírt a II. r. vádlott, mely megállapítást a 2008. május 11., 17., június 9. és a 2008. június 21-én lefolytatott telefonbeszélgetések egyértelműen bizonyítanak, hiszen az egyik beszélgetés alkalmával a II.r. vádlott még a saját hasznára, annak összegszerűségére is tett utalást (nyomozati iratok 427., 429., 441., 453. oldal).

Helyesen emelte ki az első fokú bíróság azt is, hogy az adathordozókból kinyert adatok alapján is egyértelműen megállapítható a II. r. a III. r. és a IV. r. vádlottak kapcsolata, továbbá az is, hogy a II. r. vádlott pontosan tisztában volt az értékesítés körében betöltött vádlott-társi szerepekkel és a gabonaértékesítés illegális voltaival.

Az első fokú bíróság által hiánytalanul megjelölt és értékelt terhelő bizonyítékok alapján az I. r. vádlottnak a cselekményekben betöltött szerepe egyértelműen tisztázható volt, hiszen az illegális értékesítés az ő ügyvezetése alatt álló a Kft3.-én keresztül történt oly módon, hogy általa is tudottan a valótlan tartalmú számlákat a Kft befogadta, illetve kiállította és az APEH felé benyújtott adóbevallásában azokat szerepeltette.

Ugyancsak aggálytalanul megállapítható volt, hogy a III. r. vádlott a cselekménysorozatban koordináló, irányító szerepet töltött be. Erre utal többek között a IV.r.vádlott részére átadott számlatömb, továbbá az is, hogy a III.r.vádlott utasításokat adott a számlák tartalmára vonatkozóan is. (nyomozati iratok 415. oldal).

Az elsőfokú bíróság logikus indokolással vetette el a III. r. vádlottnak a Bt.-ből a kilépésére vonatkozó védekezését, mellyel a másodfokú bíróság is egyetértett (ítélet 47. oldal utolsó bekezdés).

A másodfokú bíróság megállapította, hogy a rendelkezésre álló bizonyítékok zárt logikai láncolatot alkotnak, egymásra épülnek, egymást kiegészítik, egy irányba, a vádlottak felelősségének irányába hatnak, kizárva ezzel a másképp történés lehetőségét.

Az irányadó tényállásból okszerűen következtetett az elsőfokú bíróság a vádlottak bűnösségére és az elkövetéskori Btk.-t alkalmazva törvényes volt a minősítés is. I. r. vádlott részfelmentésére vonatkozó elsőfokú bírósági döntés is helytálló.

A másodfokú bíróságnak azonban ismételten vizsgálnia kellett, hogy a 2013. július hó 1. napjától hatályba lépett 2012. évi C. törvény rendelkezéseinek az alkalmazása nem eredményeznek-e a vádlottakra nézve kedvezőbb elbírálást.

Ennek során megállapította, hogy valamennyi bűncselekménynek a büntetési tétele mindkét jogszabályi rendelkezés alapján azonos az alábbiak szerint.

Az elsőfokú bíróság által az elkövetéskori Btk. szerint helyesen minősített 1 rendbeli folytatólagosan elkövetett a Btk. 310.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (4) bekezdés szerint minősülő adócsalás büntettének büntetési tétele 2 évtől 8 évig terjedő szabadságvesztés büntetés.

A jelenleg hatályos Btk. szerint az I. r. vádlott azzal a magatartásával, hogy a költségvetésbe történő befizetési kötelezettsége vonatkozásában 2008. év első és második negyedére vonatkozóan valótlan tartalmú nyilatkozatot tett, megvalósította a Btk. 396.§ (1) bekezdés a./ pontjába ütköző és a (4) bekezdés a./ pontja szerint minősülő, figyelemmel a Btk. 6.§ (2) bekezdésére és a Btk. 459.§ (6) bekezdés d) pontjára, 1 rendbeli folytatólagosan elkövetett különösen nagy vagyoni hátrányt okozó költségvetési csalás büntettét, melynek büntetési tétele ugyancsak 2 évtől 8 évig terjedő szabadságvesztés büntetés.

a II. r., a III. r. és a IV. r. vádlottak - az elsőfokú bíróság jogi indokolásának érintetlenül hagyása mellett - magatartásukkal a Btk. 396.§ (1) bekezdés a./ pontjába ütköző és a (4) bekezdés a./ pontja szerint minősülő, figyelemmel a Btk. 6.§. (2) bekezdésére, a Btk. 459.§ (6) bekezdés d) pontjára és a Btk. 14.§ (2) bekezdésére, 1 rendbeli bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett különösen nagy vagyoni hátrányt okozó költségvetési csalás büntettét.

Valamennyi vádlott vonatkozásában törvényes a magánokirat-hamisítás vétségének minősítése és az ide vonatkozó jogi indokolás azzal, hogy a cselekmény a hatályos Btk. 345.§-ába ütközik megnevezése hamis magánokirat felhasználása és a büntetési tétele azonos az elkövetéskori tényállás büntetési tételével.

A IV. r. vádlott terhére megállapított számvitel rendje megsértésének büntette vonatkozásában helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy az a jelenleg hatályos Btk. szerint is bűncselekménynek minősül a Btk. 403.§ (1) bekezdés b./ pontja szerint. Tévedett azonban, amikor azt állapította meg, hogy a cselekmény jelenleg súlyosabban minősül, mert a büntetési tétel mindkét Btk. szerint 3 évig terjedő szabadságvesztés büntetés.

A másodfokú bíróság megállapította, hogy a jelenleg hatályos Btk. 38.§ (1) bekezdése a feltételes szabadságra bocsátás tekintetében kedvezőbb szabályt tartalmaz, mivel a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját a büntetés kétharmad részének, de legkevesebb 3 hónapnak a kitöltését követő napban határozza meg, abban az esetben, ha az nem kizárt és az elkövető nem visszaeső. A hatályos Btk. tehát a terhelt személyi körülményeihez, ezen belül is előéletéhez nem pedig a végrehajtási fokozathoz igazítja a feltételes szabadságra bocsátás alkalmazhatóságát. A büntetés kiszabás és a büntetés végrehajtás során érvényesülő szabályok világos elkülönítése érdekében a hatályos Btk. tisztán anyagi jogi rendelkezésként a Btk. általános részében szabályozza ezt a kérdést, amely az Ítéletábra jelen tanácsának álláspontja szerint büntetés kiszabási

kérdésnek tekintendő, melyre a Btk. 2.§-a alkalmazható. A másodfokú bíróság ezért a vádlottakkal szemben az elbíráláskori szabályt alkalmazta.

Az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabásánál irányadó körülményeket hiánytalanul felsorolta azzal a pontosítással, hogy a III. r. és a IV. r. vádlottaknál további súlyosító körülmény a büntető eljárás hatálya alatti elkövetés.

A büntetés kiszabási szempontok helyes értékelésével jutott az első fokú bíróság arra a következtetésre, hogy valamennyi vádlott esetében a Btk. 79.§-ában meghatározott büntetési célok eléréséhez a Btk. 36.§-ában megfogalmazott, - figyelemmel a Btk. 6.§ (1) bekezdésére és a Btk. 81.§ (1) és (3) bekezdésére - a középérték alatti szabadságvesztés büntetés kiszabása indokolt.

A szabadságvesztés büntetés kiszabásakor azonban nem vette kellő súllyal figyelembe a vádlottak javára a jelentős időmúlást, ezért a bíróság valamennyi vádlott esetében lehetőséget látott - a belső arányosság érintetlenül hagyása mellett - a szabadságvesztés büntetés enyhítésére a rendelkező részben meghatározott mérték szerint.

A II. r. vádlott esetében -személyi körülményeire tekintettel - ez a Btk. 82.§ (1), (2) bekezdés c./ pontjának alkalmazását jelentette, annak felfüggesztése pedig a Btk. 85.§ (1) és (2) bekezdése szerint történt.

Az előzetes fogvatartásban töltött időt valamennyi vádlott vonatkozásában a Btk. 92. § (1)-(3) bekezdése alapján számította be a bíróság.

A pénzbüntetés esetében a Btk. 50-51.§-ai alapján mellőzte a mellékbüntetésre utalást, a napi tételek számát a cselekmények tárgyi súlyához, míg az egy napi tétel összegét illetve a pénzbüntetés mellőzését a vádlottak vagyoni, jövedelmi, személyi viszonyaihoz és életviteléhez igazította.

A közügyektől eltiltás mellékbüntetés kiszabása a Btk. 61-62.§-ain alapul.

Törvényes volt a vagyonekobzásra kötelezés az I.r. vádlott esetében, annak jogszabályi alapja a Btk. 74. § (1) bekezdés a./ pont.

A zár alá vételre vonatkozó jogszabályi felhívást a Be. 159. § (6) bekezdés e) pontjára helyesbíti megállapítva, hogy az egyéb járulékos kérdésekben törvényes volt az első fokú bíróság döntése és a jogszabályi felhívások is megfelelnek a hatályos rendelkezéseknek.

A másodfokú bíróság helyesbítette a II. r. vádlott terhére megállapított bűnügyi költség összegét, a méltányosság alkalmazására nem látott törvényes alapot.

A másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költséget a Be.381.§ (2) bekezdése alapján - miután a fellebbezések eredményre vezettek- az állam viseli.

Fentiek alapján a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet a Be. 372.§ (1) bekezdés alapján valamennyi vádlott vonatkozásában a rendelkező írtak szerint megváltoztatta, míg egyéb rendelkezéseit a Be. 371.§ (1) bekezdés alapján helybenhagyta.

Budapest, 2013. év szeptember hó 11. napján

Máziné dr. Szepesi Erzsébet sk.
a tanács elnöke

dr. Halász Irén sk.
sk.
előadó bíró

Zólyominé dr. Törő Erzsébet
bíró

A Fővárosi Törvényszék 30.B.1091/2011/84. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 5.Bf.140/2013/16. számú ítéletében írt változtatásokkal az I. r., a II. r., a III. r. és a IV. r. vádlott vonatkozásában 2013. év szeptember hó 11. napján jogerőre emelkedett és - a II. r. vádlott tekintetében a szabadságvesztés kivételével - végrehajtható.

Budapest, 2013. év szeptember hó 11. napján

Máziné dr. Szepesi Erzsébet sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:
Moncz Tímea
tisztviselő